

Naturerhverv.dk

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og FiskeriDen Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Prisen på gødning stiger

Udviklingen i priserne på verdensmarkedet tager nu fart.

Således er både N- og P-gødning steget markant i de seneste to uger. Producenterne melder om god afsætning og faldende lagre. Og så står vi jo lige foran vækstsæsonen på den nordlige halvkugle, hvor gødningen snart skal bruges.

Kali-gødning ligger derimod stadig på det nye, lavere niveau, som indfandt sig efter det berømte brud i det kæmpestore russiske Kali-kartel i efteråret. Kali-prisen har nærmet sig det laveste niveau i seks år, og der er ikke udsigt til, at vi står over for en ændring. Kineserne, som er verdens største kali-købere, og dermed også her er vældigt betydningsfulde, har netop afsluttet en gigantisk handel. Den pris, de handlede til, støtter det nye niveau omkring 300 US-dollar. En pris, der burde få prisen på kali til at falde herhjemme også.

Det danske marked

De sidste rester af gamle lagre holder stadig priserne rundt omkring hos de handlende. Men især N-, NS- og P-gødninger vil få en stigning, når der kommer nye varer hjem. Hertil kommer, at en del af de mindre firmaer, som nu er ved at løbe tør for gødning, vælger at undlade ny indførsel af gødning.

Risikoen for at ligge over med lagre er for stor for små firmaer. Det bidrager naturligvis ikke til den gode konkurrence i markedet, og gør det vanskeligere længere fremme på vinteren at finde de gode priser på en god gødning.

Især P-gødning steget

I efteråret kunne der købes fosfor i den største P-gødning i verden, DAP (DiAmmoniumPhosphat= NP 18-20), til den laveste pris i fire år.

Som det ses i figur 1 er den på verdensmarkedet netop steget kraftigt, og det vil snart slå hårdt igen også på det danske marked. Men der kan stadig findes P til ca. 8 kr. pr. kg i Danmark. Dette nærmer sig en historisk lav pris, som nogle avlere burde benytte sig af, hvis de har lave P-tal på markerne.

N-markedet lige nu

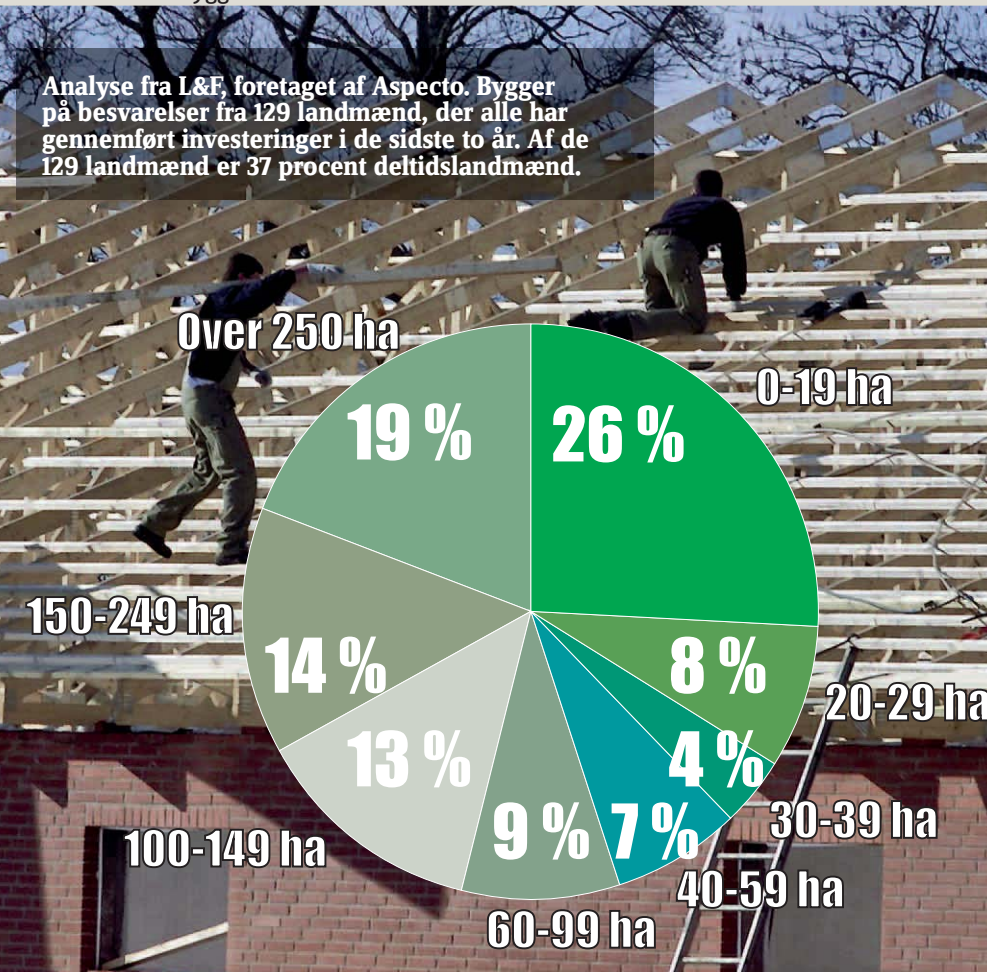
KAS- og NS-gødninger vil stige. Det er kun resterne af gamle partier, der endnu er omkring 200 kr. pr. hkg.

Læg mærke til, at de flydende N-gødninger i disse uger har en pæn prismæssig fordel over for de faste gødninger. Husk at undersøge markedet godt - og brug de alternative leverandører. Det er nødvendigt, hvis konkurrencen i markedet skal virke effektivt.

Prisen på verdensmarkedet, dollar pr. ton gødning, ab havn.

Landmænd der bygger. Så stor er bedriften.

Især største og mindste bedrifter bygger nyt

Investeringslysten stiger svagt, men manglende finansiering får planer til 11,5 mia. til at samle støv. Analyser fra L&F peger på, at især fritidslandmænd og de helt store bedrifter investerer.

Af Dorte Stenbæk Bro
dsb@landbrugsmediene.dk
tlf. 33 39 47 55

Planer om ny- og ombygninger ligger urealiserede på mange landmænds computerdrev.

» Mange siger, at kreditklemmen ikke findes, men vores medlemmer oplever det som et problem, at de ikke kan få ja til sunde investeringer.

Thomas Søby, cheføkonom, L&F

For selv om planerne er der, så bliver de ikke realiseret.

En undersøgelse fra L&F fra efteråret blandt 1.109 repræsentativt udvalgte landmænd om deres overvejelser om investering viser, at 10 procent af landmændene har skrinlagt planer de seneste to år. Planer, der løber op i beløb på 11,5 mia. kr.

Tallene ærgrer cheføkonom i L&F Thomas Søby.

»Den manglende finansiering spiller en meget stor rolle. Mange siger, at kreditklemmen ikke findes, men vores medlemmer oplever det som et problem, at de ikke kan få ja til sunde investeringer,« siger han om netop finansieringen, som respondenterne betegner som største hindring.

Den anden hindring er den lange ventetid på miljø- og myndighedsgodkendelser.

Mindste og største i byggelyst

En anden L&F-analyse går tæt på 129 udvalgte landmænd, der alle har foretaget investe-

ringer for at udvide produktionen de seneste to år.

Af disse er 37 procent fritidslandmænd, mens resten er fuldtidsbeskæftigede på bedriften.

Og ser man på størrelsen af bedrifterne, så har 26 procent af de investerende landmænd en bedrift på under 19 hektar, mens øvrige 19 procent har en bedrift på over 250 hektar. Tallene peger altså på, at især de største og mindste bedrifter investerer.

Undersøgelsen er lille, men tallenes tendens kan delvis bekræftes af erhvervsøkonomisk chef på Videncenter for Landbrug Klaus Kaiser.

»Vi har tidligere set en lavere investeringstilbøjelighed blandt de helt små bedrifter. Men blandt de største bedrifter har der været en stigende tilbøjelighed det seneste år, så det matcher meget godt,« siger han og tilføjer:

»Blandt flere af de store ser vi dog også, at de har høj gæld eller for lav indtjening

til, at banken vil være med.«

Både Klaus Kaiser og Thomas Søby efterlyser, at der kommer gang i byggeriet igen.

»Vi forudser en lille stigning i investeringerne i 2014, men den finansielle sektor er en meget tilbageholdende samarbejdspartner, og der skal meget til, før man får lov at låne. Der er brug for en længere periode med høj indtjening i landbruget, så landmændene selv i højere grad kan være med til at løfte investeringerne,« siger Klaus Kaiser.

Investeringslyst

- 36 procent af de danske landmænd vil gerne investere.
 - 10 procent af undersøgelsens adspurgte har valgt at skrinlægge byggeplaner. Årsagen er især manglende finansiering og miljøgodkendelser.
- Kilde: Analyse fra L&F